

430ste concert

Dinsdag 4 februari 2025

20.00 uur

Saskia Giorgini

piano

Grote Zaal
Deventer
Schouwburg

PROGRAMMA

Franz Schubert (1797–1828)

Twee Scherzi, D593 (1817)

Scherzo in Bes. Allegretto e Trio

Scherzo in Des. Allegro moderato e Trio

Franz Liszt (1811–1886)

Bénédiction de Dieu dans la solitude

S.173/3 (1847)

Valse-impromptu, S.213 (1842–1852)

Valse de concert sur deux thèmes de Donizetti

S.214/3 (1850–1852)

PAUZE

Lili Boulanger (1893–1918)

Trois morceaux pour piano (1914)

D'un vieux jardin

D'un jardin clair

Cortège

George Enescu (1881–1955)

Uit: Suite nr. 2 in D, op. 10 (1901–1903)

Pavane

Claude Debussy (1862–1918)

Estampes (1903)

Pagodes

La soirée dans Grenade

Jardins sous la pluie

L'isle joyeuse (1904)

Saskia Giorgini ontving haar eerste pianolessen op vierjarige leeftijd. Op haar vijftiende werd zij toegelaten tot de piano-academie 'Incontri col Maestro' in Imola, waar ze studeerde bij o.a. Louis Lortie. Zij completeerde haar opleiding in Pinerolo bij Enrico Pace (in januari 2024 te gast in onze serie), in Graz bij Julius Drake en aan het Mozarteum te Salzburg bij Pavel Gililov. Bij de Busoni Piano Competition van 2015 won ze de Chopin Special Prize en in 2016 won ze de International Mozart Competition in Salzburg.

Saskia Giorgini geeft solorecitals en werkt, als soliste in pianoconcerten, samen met de belangrijke orkesten en grote dirigenten. Zij heeft een bijzondere liefde voor kamermuziek en treedt op met partners als Vilde Frang, Martin Fröst, Janine Jansen en Mario Brunelli.

De pianiste wordt geprezen om haar feilloze techniek, haar mooie en ontroerende klank, fantasievolle frasering en pure muzikaliteit. De internationale pers was zeer lovend over haar laatste Liszt-albums: 'Thrilling ... flawless', 'Her Liszt is simply stunning. Her lyrical signature is just as overwhelming as the technical allure of her playing' en '... a major voice in the world of Liszt'.

Afb.: verm. J. Abel, 1814

De Wener **Franz Schubert** vertrok in 1816 uit zijn ouderlijk huis, stopte niet veel later met zijn lessen bij Salieri, liet zijn baan als schoolmeester achter zich en sloeg zijn vleugels uit als componist. Dit kon dankzij een paar goede vrienden, want bekend was hij niet.

Zijn werken uit die begintijd als componist zijn al onmiskenbaar van zijn hand. Zo ook zijn twee *Scherzi*, waarmee hij bovendien aan de wieg stond van een ontwikkeling waarin een scherzo niet langer slechts een deel van een sonate was, maar ook een op zichzelf staand werk kon zijn.

Franz Liszt wordt beschouwd als Hongaars, maar zijn geboorteplaats ligt nu in Oostenrijk en al op zijn negende leidden zijn eerste openbare concerten ertoe dat hij naar Wenen ging. Daar studeerde hij bij Czerny, die zelf bij Beethoven gestudeerd had. Ook nam hij compositieles bij Salieri, net als Beethoven en Schubert vóór hem. In Wenen heeft hij overigens Beethoven en Schubert ook nog ontmoet. Zijn hoop om daarna in Parijs aan het conservatorium te mogen studeren bleek ijdel: buitenlanders waren daar niet welkom in 1823. Zijn carrière heeft er niet onder geleden.

Vaak wordt Liszt slechts geassocieerd met virtuositeit, maar dit doet hem onrecht. Hij was inderdaad een briljant pianist -een popster welhaast- die vele virtuoze werken gepubliceerd heeft, maar hij was ook een vernieuwend componist die verstilde en intieme muziek schreef. Vaak had deze muziek een diep gewortelde religiositeit, zoals ook de *Harmonies poétiques et religieuses*, waaruit vanavond het derde deel, de *Bénédiction de Dieu dans la solitude* klinkt.

De *Valse-impromptu* is meer de improvisatorische, charmante Liszt, en in het virtuoze *Valse sur deux thèmes de Donizetti* speelt hij zo fantasierijk met een wals uit de opera *Lucia di Lammermoor* dat het een geheel eigen werk wordt.

Lili Boulanger werd in 1893 in Parijs in een muzikaal gezin geboren. Op haar vijfde vergezelde ze haar zus Nadia naar diens lessen op het conservatorium; op haar zesde speelde ze quatre-mains met Gabriel Fauré. Dat ze componiste werd zal niemand verbaasd hebben. In 1912 werd ze toegelaten tot het conservatorium en had ze haar debuut als componist. Een jaar later won ze de presti-

Foto: H. Manuel, 1913

gieuze Prix de Rome, de eerste keer dat de prijs aan een vrouw werd toegekend. Debussy hoorde haar winnende cantate en schreef: 'Lili Boulanger ... nog maar 19 jaar. Maar haar ervaring in de technieken van muziek schrijven is veel groter!'.

Vanaf haar jeugd worstelde ze met ziekte, vermoedelijk die van Crohn, maar ze was een levendige vrouw met een rijk sociaal leven en een enorm doorzettingsvermogen. Ondanks haar zwakke gezondheid was ze in de eerste wereldoorlog ook nog eens mede-oprichtster van een netwerk om musici aan het front te steunen.

In de oorlog ging haar gezondheid wel snel achteruit en werd haar duidelijk dat ze niet lang meer zou leven. Zeven jaar nadat haar carrière begonnen was overleed ze op 24-jarige leeftijd.

George Enescu begon ook al heel jong, er zijn werkjes bewaard gebleven van toen hij nog maar vijf was. Wat er nog is uit die tijd, is allemaal voor viool en piano. Ook hij trok naar Wenen en werd daar op zijn zevende toegelaten tot het conservatorium. Op zijn twaalfde kreeg hij er zijn diploma. Daarna studeerde hij nog vijf jaar aan het Conservatorium van Parijs, waar hij: 'de enige was met ideeën en geest' (aldus de componist André Gedalge).

Afb.: bron onbekend

Hij werd alomteweesd als componist, violist, pianist en als mens. Zo omschreef Pablo Casals hem als 'het grootste muzikale fenomeen sinds Mozart' en schreef zijn student Yehudi Menuhin dat hij 'de meest buitengewone mens, de grootste muzikant en het invloedrijkste voorbeeld' was die hij had meegemaakt.

De *Pavane* is een deel uit zijn tweede suite voor piano, een werk waarmee hij de eerste prijs won in een compositiewedstrijd in 1903.

In de jury van die wedstrijd zat ook **Claude Debussy**, die eveneens aan het conservatorium van Parijs had gestudeerd. Debussy was te vernieuwend voor die conservatieve instelling, maar won wel de Prix de Rome. Tijdens het daarbij horende verblijf in Italië heeft hij in 1886 Liszt nog horen spelen. Debussy omschreef het pedaalgebruik van Liszt als 'een soort ademen'.

Terug in Parijs maakte hij op de Wereldtentoonstelling van 1889 kennis met de Gamelan en Javaanse muziek. In *Pagodes* klinkt dit door, vormgegeven door zijn fantasie, want hij is nooit in Azië geweest. Debussy is wél in Spanje geweest maar slechts heel kort. Toch stelde de Spaanse componist De Falla: '[er is] nog niet één maat van [*La soirée dans Grenade*] die uit de Spaanse folklore komt, toch vertolkt het Spanje tot in de kleinste details.' De inspiratie voor *Jardins sous la pluie* is juist weer heel aards: een stortbui in Normandië.

Van *L'isle joyeuse* wordt gezegd dat het geïnspireerd is op een imaginaire reis naar het eiland waar Aphrodite geboren was, maar het is óók een nauwelijks verholde verwijzing naar Jersey -een Engels eiland, daarom ook 'isle' i.p.v. 'île'- waar hij met zijn nieuwe liefde Emma Bardac in de zomer van 1904 een gelukkige tijd beleefde.

Erik Boasson

Volgende concert: dinsdag 25 februari 2025

Olivia Vermeulen (mezzosopraan)

Jan Philip Schulze (piano)

'In Heaven'

van Schubert tot Sinatra, van Brahms tot Bowie

Programmatuelingen en recensies

www.kamermuziek-deventer.nl

Foto: Nadar, 1905